

"Minä ja minun neuvolani" – osallisuus neuvolassa

Nea Alasaari
projektipäällikkö
Tasa-arvoinen neuvola
Naisasialiitto Unioni

Perhekeskuskonferenssi 13.11.2025

Tasa-arvoinen neuvola

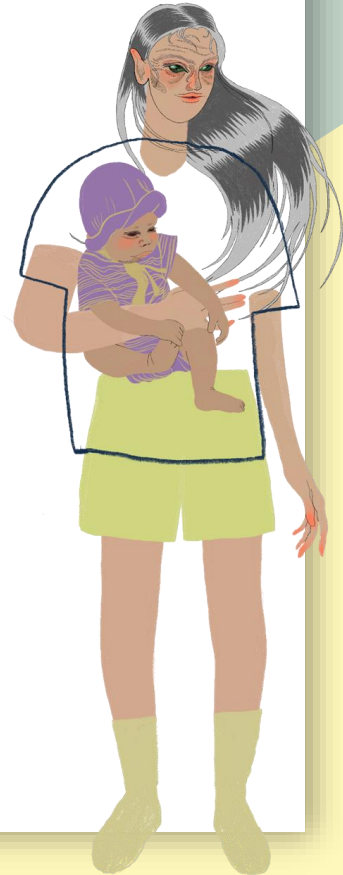
- 2025–2027
- Maksutonta täydennyskoulutusta neuvolan henkilökunnalle ja alan opiskelijoille tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistämistä
- Tavoitteena vahvistaa neuvolan asiakkaina käyvien perheiden ja lasten osallisuutta ja tunnistaa niitä tekijöitä, jotka ovat neuvolassa osallisuuden esteenä

Euroopan unionin
osarahoittama

Mitä on osallisuus?

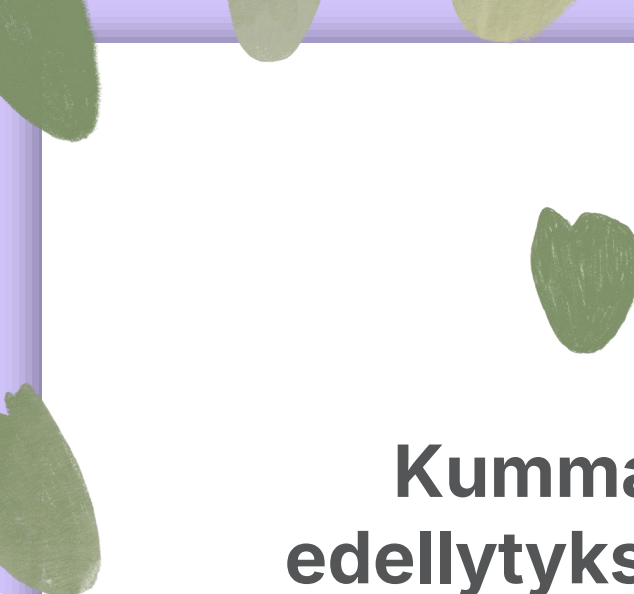
- Tunne, että tulee nähdyksi ja arvostetuksi.
 - Mahdollisuus osallistua toimintaan ja päätöksentekoon
 - Mahdollisuus vaikuttaa ympäristöön ja olosuhteisiin.
- > Tunne, että palvelu on juuri minua varten.

Kaksi esimerkkiä osallisuudesta

"Minua, eikä puolisoani, eikä perhettämme ole koskaan aidosti kohdattu neuvolassa. Ainoastaan yksi ainoa kerta on jäänyt mieleen, kun neuvolan terveydenhoitaja pysähtyi kuuntelemaan ja kuuli meidät omanlaisena perheenä."

"Meidät on mielestäni pientä alun hämmennystä lukuunottamatta kohdattu hyvin. Ammattilaiset myös pyrkivät kutsumaan meitä vanhempia nimikkeillä, joita lapsemme käyttävät ja nykyinen vakituinen lastenneuvolan työntekijä onkin kirjannut ne lasten tietoihin."

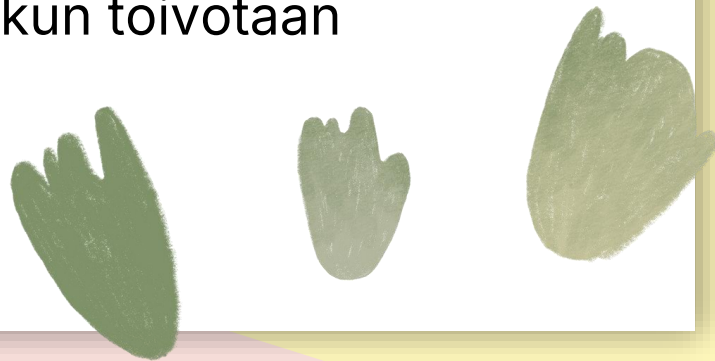

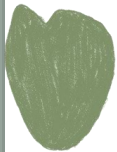
**Kumman kohdalla on paremmat
edellytykset toteuttaa hyvin neuvolan
perustarkoitusta?**

Osallisuus vaikuttaa hoidon laatuun

- Parantaa asiakastyytyväisyyttä ja hoitoon sitoutumista
- Parantaa hoidon vaikuttavuutta
- Hyvä kohtaminen helpottaa oloa
- Luo luottamusta. Luottamus parantaa kommunikaatiota
- On oleellista elämäntapaohjauksessa ja kun toivotaan muutosta terveyskäyttäytymiseen

"Perhevalmennus jäi kokonaan väliin, koska en ollut kiinnostunut menemään ryhmään, jonka ennakkotiedoissa puhuttiin "äidin ja isän valmennuksesta tulevaan". Aika paljon olen jättänyt julkisia sotepalveluja tietoisesti väliin, vaikka ehkä tarvetta olisi ollut, koska en vain jaksakaan aina ihmettelyä ja kysymyksiä ja vähemmistöstressiä. Tunnen olevani ulkopuolinen neuvolapalveluissa."

Sateenkaariperheen vanhempi kertoo.

*"Neurolassa aivovammasta tai jaksamisestani ei kysely,
vaikka diagnoosi oli heillä tiedossa. Tuli itsellekin olo, ettei
vammasta voi puhua tai väsymystä valittaa. Minulla oli olo, että
minun pitää esittää olevani normaali. Lapsen syntymän jälkeen
huomio oli pelkästään lapsessa. Kukaan ei tarkastellut vammaa
ja perhe-elämää yhdessä."*

Vammainen äiti kertoo.

“En muista, että minulta olisi kysytty millaisia resursseja tai verkostoja minulla on isyyden tueksi tai haluaisinko niitä. Minun jaksamiseen ja vanhemmuuteen kohdistuvaa huolenpitoa ei ollut, enkä osannut sitä silloin pyytää. Mutta jälkeinpäin tuntuu, että se olisi voinut olla hyvä.”

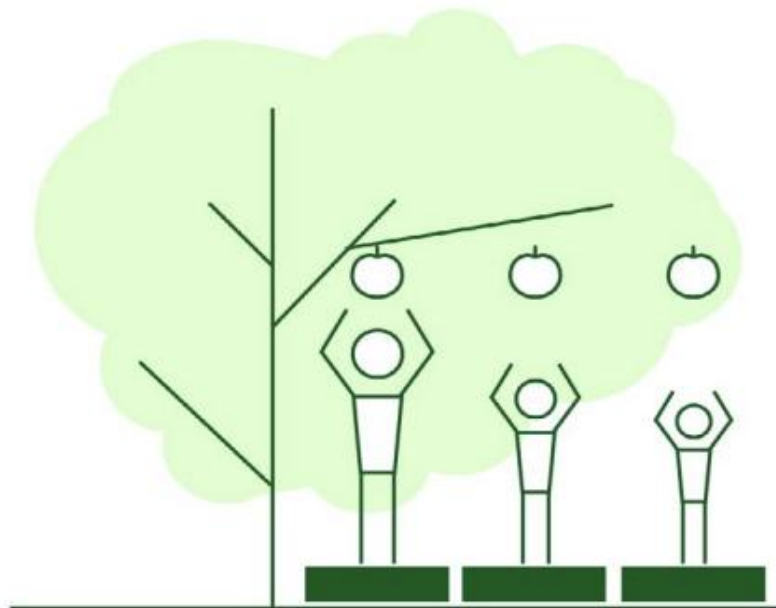
Isä kertoo.

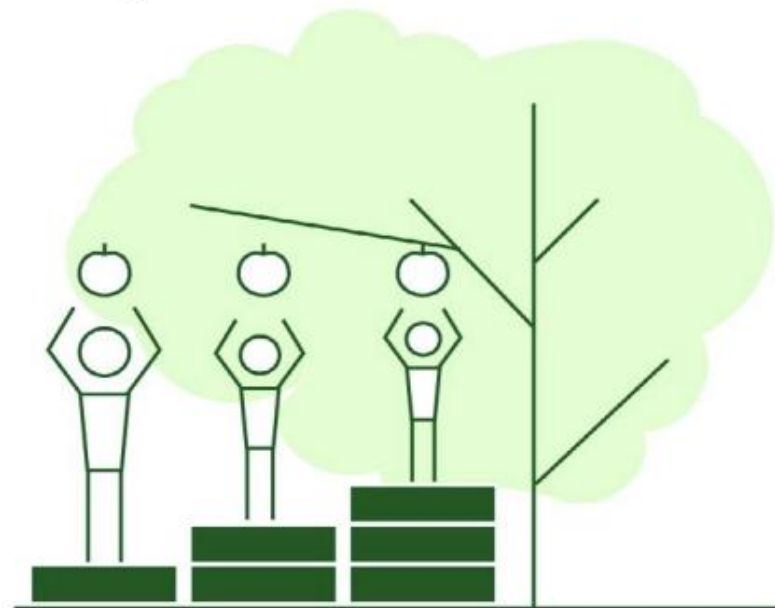
"On vaikea kertoa suoraan omasta voinnista, väsymyksestä ja uupumuksesta. Yhteisössä elää ennakkoluuloja, että lapset otetaan huostaan, jos on rehellinen omasta voinnistaan. Neuvolassa pitäisi selkeästi kertoa, että kysymällä voinnista kartoitetaan avun tarvetta, ei sitä, pitäisikö lapsi ottaa huostaan. Neuvolan pitäisi kertoa siitä, että perheillä on oikeus kotipalveluun ja että on mahdollista saada apua. Haasteista kertominen ei tarkoita sitä, että pidetään huonona vanhempana."

Suomeen muuttanut äiti kertoo.

Muodollinen yhdenvertaisuus ei ole sama asia kuin tosiasiallinen yhdenvertaisuus

Muodollinen yhdenvertaisuus

Tosiasiallinen yhdenvertaisuus

Osallisuuden esteitä

- (Tiedostamattomat) normit: mm. äitinormi, heteronormi, normi kahdesta vanhemmasta, vammattomuuden normi
- Oletus siitä, että asiakkaat tietävät mikä on neuvola
- Tiukka prosessi, joka ei huomioi tosiasiallista yhdenvertaisuutta
- Näiden näkyminen rakenteissa, asiakkaiden kanssa vastaanotolla, mutta myös palvelusta viestittäessä sanavalinnoissa, jopa palveluiden nimissä, kuvissa ja tiloissa

Maksutonta täydennyskoulutusta

- 2 op Tasa-arvoinen neuvola -verkkokurssi, seuraava toteutus alkaa 19.1.
- Perustuu tutkimuksiin ja yhteiskehittämiseen neuvolan asiakasryhmien kanssa
- Keskiössä tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen
- Avoin kaikille neuvolan työntekijöille

Kiitos!

Nea Alasaari
projektipäällikkö

nea.alasaari@naisunioni.fi

www.tasa-arvoinenneuvola.fi

Fb: [Tasa-arvoinen neuvola ja varhaiskasvatus](#)

Kuvitus: Kathleen Diémé